

de kunde faae den paa, er jeg fuldstændig enig med ham i, at denne Forpligtelse hviler paa Sogneraadet; men det er en udelukkende moralſk Forpligtelse, og den er meget vanskeligt at gennemføre. Naar vi ikke ville holde os til mere eller mindre velvillige Opfattelser af, hvorledes ſaadanne Forpligtelser blive udførte, men ville se paa, hvorledes det virkelig gaar til, hvorledes mange Sogneraad, baade med Hensyn til Fattigvæsen og Skolevæsen, lade det økonomiske Element være det aldeles overveiende, tror jeg ikke, at denne Grund under de givne Forhold er tilstrækkelig, og ſaa længe man ikke kan komme til en Omordning heraf, forekommer det mig, at vi, naar der er Steder, hvor man virkelig ſer en varm Interesſe for at gjøre noget ſaadant, og hvor det er givet, at det ikke fremkommer for at ſkaffe sig en pekuniær Fordel, men ligefrem er en nødvendig Underſtøttelse for at gennemføre en god og ſmuk Gjerning, vel kunne ſtemme for et ſaadant Andragende ſom det, der her foreligger. (Ordføreren: Der er to.) Ja, for dem begge. — Med Hensyn til Randers Skole kan jeg derimod ikke være enig med den ærede Ordfører. Det er ganſke viſt, at det er godt for Byen at have en lærer Skole, men den afhjælper ſlet ikke det Savn, ſom her ſkal udfyldes. Det kan lidet nytte, at man har en lærer Skole, ſom kun er for en Del af Befolkningen, naar det er vanskeligt at faae de Mellemſkoler, ſom netop for ſaadanne større Samfund ere aldeles nødvendige (Ordføreren: De have ogsaa en Borgerſkole der.) Ja, de have ogsaa en Borgerſkole, men det er ikke tilſtrækkeligt. Der er et Spring imellem Borgerſkolen og den lærer Skole, og det er netop det, der bliver udfyldt ved denne Skole. Byen offerer ogsaa Meget paa ſin Borgerſkole og paa andre Skoler. Man maa vel huſſe paa, at der hviler en ſtor Byrde paa Byerne ved diſſe andre offentlige Skoler, ſom de dels ere forpligtede til at have, og ſom de dels frivillig holde bedre, end Loven egentlig paalægger dem at gjøre. Jeg tror heller ikke, at der kan rettes nogen Behreidſe imod Randers for, at den ikke ſørger ordentlig for ſit Skolevæsen. Naar man underſtøtter ſaadanne Skoler ſom denne i andre Byer, forekommer det mig, at den Omſtændighed, at der er en lærer Skole i vedkommende By, ikke kan være tilſtrækkelig til at ſige, at man ikke vil underſtøtte ſaadanne Skoler i ſaadanne Byer; det forekommer mig ikke at kunne holde Stik. Naar det nu tillige er oplyſt, at denne Skole arbejder med ſtor Dygtighed, og at den ikke alene arbejder for Byen, men ogsaa i et temmelig ſtort Omfang for det omkringliggende Land, forekommer det mig, at der er al Anledning til at henvende sig i den Henſeende med en anbefaling til den høitærede Kultusminiſter. Hvorvidt han paa Grund af andre Hensyn muligvis maatte finde sig foranlediget til at tage denne Sag under næriere Overveiſe, eller hvor-

vidt han maatte ikke vil kunne gaa ind paa den, er en anden Sag, men ſaaledes ſom Sagen nu ſtiller sig for Thinget, forekommer det mig, at der efter de almindelige Principer, man følger, er al Anledning til ogsaa at anbefale denne Skole. Det forekommer mig ſaameget mærkeligere, at man viſer sig ſaa ſtreng hermed, da vi netop paa Finantsloven viſte os meget villige til at underſtøtte Skoler, ſom ſøgtes oprettede, og hvor der alſaa ikke forelaa ſaadanne Kjendsgjerninger, ſom talte for, at det var en Gjerning, der var udført, ſom havde viiſt ſin Dygtighed. Jeg havde Intet imod, at man gjorde det paa det andet Sted; men det forekommer mig, at der, naar man ikke ogsaa gjør det her, vil fremkomme en viſ Uoverenſtemmeſe, en viſ — ja jeg veed ikke ret hvad Udtryk, jeg her ſkal bruge — Partiſhed i den Henſeende, en viſ større Tilbøielighed til at underſtøtte viſſe Beſtrebeller paa et Punkt end paa et andet. Jeg anbefaler derfor, at man ogsaa henviſer dette Andragende til den ærede Kultusminiſter.

N. N. Jensen: For ikke at trætte det ærede Thing ſkal jeg udtale, at jeg i alt Veſentligt kan ſlutte mig til, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem, der ſidſt havde Ordet. Jeg ſkal blot indſkrænke mig til at ſige, at et enkelt Punkt, ſom det ærede Medlem fremhævede, vilde jeg gjerne fremhæve lidt ſtærkere, nemlig, at det ganſke viſt er et Gode, ſom Randers Kommune ſætter al mulig Pris paa, at den har en Latinſkole; men fordi den har en Latinſkole, ſom ſaar Tilſkud af Staten, er der ingen Anledning til at betvivle, at Kommunen ikke i fuldeſte Maade ſkulde opfylde ſin Forpligtelse mod de Skoler; der ere den nærmest, nemlig Almue- og Borgerſkoler. Derſom dette imidlertid er Forholdet, derſom det maa ſiges, ſom jeg tror, det maa, at Randers Kommune paa enhver Maade underſtøtter ſin Almue- og Borgerſkole, ſaa vil det være det, ſom her i Rigsdagen ſørſt og fremmeſt maa anſes for rigtigt og nødvendigt. Hvad ſaa Kommunen kan aſſe i Retning af Underſtøttelse til den private Realkole, er et Spørgsmaal, der ikke ganſke maales med den Men, ſom den ærede Ordfører benyttede.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæſenet (Fischer): Spad de første Indſtillinger, Børnehjemmene, angaar, da kan det ikke Andet end have glædet mig i høi Grad at have været Vidne til den Interesſe, ſom diſſe hos os begyndende Anſtalter have fundet hos Alle dem, der have udtalt sig derom, og med ſærlig Fornøielſe hørte jeg ſelvfølgelig med flere Andre det Foredrag, der blev holdt af det ærede Medlem for Solbæk Amts 2den Valgreds (H. B. Andersen). Det var for mig et ſmukt Vidnesbyrd om den Interesſe, ſom fattige og Forſørgſe manglende